

8.2.20 Концепциите за време и идентичност на българския литературен модернизъм

The Concepts of Time and Identity in Bulgarian Literary Modernism

лектор: доц. д-р Иван Христов

Институт за литература – БАН

Тел. 0885501723

E-mail: christoff78@abv.bg

хорариум: 30 лекционни часа

форма на оценяване: събеседване

анотация:

Специализираният докторантски курс „Концепциите за време и идентичност на българския литературен модернизъм“ ще направи опит да погледне на проблема за времето и идентичността през призмата на литературната традиция. За фокус на курса е избран българският литературен модернизъм в съпоставителен анализ с няколко важни за идентичността понятия, а именно – родното, женското, чуждото, медиите, социалистическия реализъм, българския литературен постмодернизъм. Българският литературен модернизъм ще бъде анализиран не само в своя статичен вид, като определен литературен период, обхващащ времето от края на XIX в. до Втората световна война, но и като динамично явление. Ще бъде направен опит той да бъде интерпретиран не само в контекста на своята поява, но и в контекста на превръщането му в традиция. Към явлението български литературен модернизъм в този курс ще бъде приложен индуктивен подход, който има за цел не да проверява валидността на съществуващи вече модели, а да създаде нова собствена теория. Ще бъдат приложени различни методи на изследване, като рецептивистика, компаративистика, социология, психоанализа. Пътят, по който ще се върви, ще бъде от долу нагоре, от текста към обобщението, от маргиналията към центъра. Ще бъде направен диахронен и синхронен срез на явлението български литературен модернизъм, като голяма част от проблемите, с които курсът ще се занимава, ще бъдат поставени за първи път, а други познати проблеми ще бъдат осветени по нов начин.

annotation:

The course *The Concepts of Time and Identity in Bulgarian Literary Modernism* will examine the problem of time and identity through the prism of the literary tradition. The focus of the course will be Bulgarian literary modernism, which will be investigated through a

comparative analysis using several concepts important for identity, namely: the native, the feminine, the foreign, socialist realism, and postmodernism. Bulgarian literary modernism will be analyzed not only in its static state, as a specific literary period that covers the time from the end of the 19th century to the Second World War, but as a dynamic phenomenon. This course will attempt to interpret it not only within the context of its initial appearance, but also in the context of its transformation into a tradition. The course will apply an inductive method to the phenomenon of Bulgarian literary modernism; this method will aim not to check the validity of already-existing models, but to create a new theory of its own. Various research methods will be employed, including reception studies, comparative approaches, sociological methods and psychoanalysis. A wide range of texts will be analyzed, including literary works, critical articles, archival notes and publications. The path which will be followed will be from the bottom up, from the text to the generalization, from the margins to the center, while the final conclusions will be presented at the end. A diachronic and synchronic cross-section of Bulgarian literary modernism will be made, while many of the questions the course discusses will be raised for the first time and will be examined in a new light.

ПРОГРАМА:

I. БЪЛГАРСКИЯТ ЛИТЕРАТУРЕН МОДЕРНИЗЪМ И РОДНОТО

1. Западният модел на идентичност. Латерални етноси
2. Източният модел на идентичност. Вертикални етноси

II. БЪЛГАРСКИЯТ ЛИТЕРАТУРЕН МОДЕРНИЗЪМ И ЖЕНСКОТО

3. Женската тема на страниците на вестниците „Изток“ и „Стрелец“ (1925 – 1927)
4. „Вечната и святата“ на Елисавета Багряна и „Македонски песни“ на Магда Петканова – сравнителен анализ

III. БЪЛГАРСКИЯТ ЛИТЕРАТУРЕН МОДЕРНИЗЪМ И ЧУЖДОТО

5. Американската тема на страниците на вестниците „Изток“ и „Стрелец“ (1925 – 1927)
6. Рувим Маркъм и неговата книга „Запознайте се с България“
7. Темата за Европа и Евразийството на страниците на вестниците „Изток“ и „Стрелец“ (1925 – 1927)

IV. БЪЛГАРСКИЯТ ЛИТЕРАТУРЕН МОДЕРНИЗЪМ И НОВИТЕ МЕДИИ

8. Плакатът и радиото като нови медии и тяхното значение за модернизма
9. Ролята и мястото на плаката в творчеството на Чавдар Мутафов и Богдан Игор Антонич
10. Сирак Скитник и радиото

V. БЪЛГАРСКИЯТ ЛИТЕРАТУРЕН МОДЕРНИЗЪМ И СОЦИАЛИСТИЧЕСКИЯТ РЕАЛИЗЪМ

11. Модернизъм и/или социалистически реализъм – допири и конфликти
12. Атанас Далчев и Димитър Пантелеев – между модернизма и социалистическия реализъм
13. Българският литературен модернизъм през 1970-те – реабилитации и трансформации

VI. БЪЛГАРСКИЯТ ЛИТЕРАТУРЕН МОДЕРНИЗЪМ И БЪЛГАРСКИЯТ ЛИТЕРАТУРЕН ПОСТМОДЕРНИЗЪМ

14. Георги Рупчев и Томас Елиът
15. Влияния на модернизма в българската постмодерна поезия на 1980-те

БИБЛИОГРАФИЯ:

Ватова, П. *Идентичности: Литературни и културни образи на идентичността*. София: ЕЛГАТЕХ, 2007.

Владетелят на чудото. Сборник в чест на 50-годишнината на Георги Рупчев. София: Карина – Мариана Тодорова, 2008.

Димитрова, Е. *Изгубената история : Аспекти на митологичното и историчното в българската поезия от 20-те години на XX век (Гео Милев, Никола Фурнаджиев, Николай Лилиев, Атанас Далчев)*. София : ИЦ „Боян Пенев“, 2001.

Добренко, Е. *Метафора Власти. – В: Литература сталинской эпохи в историческом освещении*. Munchen: Verlag Otto Sanger, 1993.

Елиаде, М. *Митът за вечното завръщане*. София, 1994.

Критическото наследство на българския модернизъм. Том 1, 2, 3, 4. София: ИЦ „Боян Пенев“, 2009.

Кръстев, К. *Спомени за културния живот между двете световни войни.* София: Български писател, 1988.

Маркъм, Р. *Meet Bulgaria.* София: Стопанско развитие, 1931.

Мелетински, Е. *Поетика на мита.* София: Христо Ботев, 1995.

Мишев, Р. *История на страните в Европа и Северна Америка 1871 – 1918 г.* Велико Търново: Веста, 1993.

Неслученият канон. София: алтера, 2009.

Социалистическият реализъм. Нови изследвания. София: Нов български университет, 2008.

Тодоров, Цв. *Завладяването на Америка. Въпросът за другия.* София: УИ „Св. Климент Охридски“, 1992.

Хаджикосев, С. *Българският символизъм.* София: Български писател, 1979.

Шпенглер, О. *Залезът на Запада. Т. 1 и 2.* София: Лик, 1995.